

Vastaus valtuustoaloitteeseen - Terveystuella kotiin viemistä tukevien palveluiden kehittäminen

Keskustan aluevaltuustoryhmä esittää, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella lähdetään kehittämään terveydenhuollon yksiköistä kotiin viemistä tukevia palveluita niin, että kotiin vieminen toteutuu viiveettä ja turvallisesti silloin, kun sairaalahoidon tarvetta ei enää ole. Vaikuttavuuden arvioimiseksi esitetään seurattavaksi kotiin vietävien palveluiden odottamisesta aiheutuvien vuodeosastohoitopäivien määrää sekä sairaalahoitoon palaavien asiakkaiden määrää. Kehittäminen sopii yhdistettäväksi Kotoa kotiin-projektiin.

Vastauksena aloitteeseen toteamme seuraavaa:

Sosiaalipalvelujen ja terveyspalvelujen toimialueet pitävät esitettyä kotiin viemistä tukevien palveluiden kehittämistavoitetta tärkeänä. Tämä aloitteessa esitetty tavoite kytkeytyy hyvin Kotoa kotiin-hankkeeseen. Sujuvat hoito- ja palvelupolut ovat oleellisia asioita asiakkaiden ja potilaiden sekä organisaation resurssien käytön näkökulmasta. Tosin kotiin viemisen tukemista edistetään myös muussa toiminnassa jatkuvasti miettien mm. sitä, miten kohdennetaan resursseja eri toimintoihin.

Aloitteessa on esitetty pyyntö ilmoittaa kotiin vietävien palveluiden odottamisesta kertyneet päivät samoin kuin sairaalasta kotiutettujen ja takaisin palanneiden potilaiden määrä. Näitä tietoja ei saada meidän nykyisistä tietojärjestelmistämme eikä näitä näin ollen seurata. Toiminnan kehittämisen yhteydessä arvioidaan seurattavat mittarit vaikuttavuuden toteamiseksi.

Vuoden 2026 aikana on lisätty sosiaaliohjauksen resursseja alueellisesti tukemaan ja nopeuttamaan kuntoutumissairaaloista tapahtuvaa kotiuttamista. Virka-ajan ulkopuolisissa kotiuttamisissa on tukena sosiaalipalveluiden tilannekeskus. Kotoa kotiin-projektin kautta on käynnistynyt arviointi- ja kuntoutusyksikön pilotointi (pilotti on alkanut 1.9.2026) moniammatillisena yhteistyönä sosiaali- ja terveyspalveluiden kesken. Tavoitteena on saada rakennettua tähän toimintamalli, jolla tuetaan mm. sujuvia kotiuttamisia, oikea-aikaisia palveluja sekä palvelurakenteen keventämistä.

Jo aikaisemmin on luotu mallit kotihoidon ja asumisen arviointijaksoista, joiden kautta olisi mahdollisuus siirtyä kotihoidon tai asumisen palveluihin joustavasti ennen lopullista palveluiden tarpeen arviointia. Nämä mallit toimivat ja tukevat hyvin myös sujuvia kotiuttamisia.

Hyvinvointialueella on kaikkiin ikääntyneiden asumispalveluihin käytössä vastuulääkärimalli, joka on osaltaan vähentynyt asumispalveluasiakkaiden päivystys- ja sairaalahoitojaksoja. Kotisairaala on laajennettu koskemaan koko maakunnan aluetta ja kotisairaala pystyy tukemaan sekä kotiin viemistä, kotihoitoa että asumisyksiköitä akuuteissa tilanteissa. Hyvinvointialueella on alkanut Jatkuu-hanke, jossa yhtenä tavoitteena on kehittää

kotihoidon lääkärimallia ja sen kautta saada sujuvoitettu hoito- ja palvelupolkuja sekä saada vähennettyä mm. tarvetta lähteä päivystykseen.

Yhteenveto

Hyvinvointialueella on käynnissä strateginen Kotoa kotiin-projekti, jossa ensimmäisessä vaiheessa on keskitytty ikääntyneiden asiakkaiden hoito- ja palvelupolun nykytilan kuvaamiseen ja keskeisten ongelmakohtien tunnistamiseen. Toisessa vaiheessa, jossa nyt ollaan, keskitytään ikääntyneiden palvelujen rakenteelliseen ja toiminnalliseen uudistamiseen vuoden 2028 loppuun mennessä.

Projektin toisessa vaiheessa päätavoite on: Ikääntyneiden (yli 75-vuotiaiden) asiakkaiden hoito- ja palvelupolun optimointi

Projektin osatavoitteet ovat:

1. Kuvata ikääntyneiden asiakkaiden hoito- ja palvelupolun vaiheet kotoa kotiin
2. Tunnistaa hoito- ja palvelupolun eri vaiheissa tarvittava sosiaali- ja terveystalouden palvelujen yhteensovittamisen tarve
3. Kuvata palvelujen parhaaseen tietoon perustuvat, yhteensovittavat toimintamallit hoito- ja palvelupolun eri vaiheissa
4. Suunnitella uusien toimintamallien käyttöönotto ja arvioida niiden vaikutukset (EVA) ennen päätöksentekoa
5. Toimeenpanna ikääntyneiden palvelujen rakenteellinen ja toiminnallinen uudistus osana hyvinvointialueen toiminnan ja talouden uudistusohjelmaa

Näin aloitteessa esitetyt asiat etenevät Kotoa kotiin-hankkeen kautta sekä osittain Jatkumo-hankkeen kautta moniammatillisena yhteistyönä.

Joensuussa 10.9.2026

Kirsi Leivonen

Hyvinvointialuejohtaja

Susanna Wilen

Toimialuejohtaja

Hannele Komu

Toimialuejohtaja